

Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej

SOCIETAS CHRISTI PRO EMIGRANTIBUS POLONIS

ul. Panny Marii 4, PL-60-962 Poznań, tel. +48 61 64 72 100, fax +48 61 64 72 356
e-mail: sekretariat@tchr.org

ZASADY POSTĘPOWANIA SŁUŻĄCE OCHRONIE I ZABEZPIECZENIU NIELETNICH

TEKST ZATWIERDZONY
PRZEZ PRZEŁOŻONEGO GENERALNEGO TOWARZYSTWA CHRYSZTUSOWEGO
NA POSIEDZENIU RADY GENERALNEJ W DNIU 23 PAŹDZIERNIKA 2020 ROKU

Wstęp:

Członkowie Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej w życiu i w pracy duszpasterskiej powinni kierować się nade wszystko prawem Bożym i wskazaniem Ewangelii oraz Ustawami i Dyrektorium naszego Zgromadzenia. W sprawach szczegółowych powinni stosować się zarówno do norm Prawa Kanonicznego i prawa cywilnego, a także wytycznych wskazanych przez Stolicę Apostolską i ordynariuszy diecezji, w których pracujemy oraz naszą Wspólnotę zakonną.

Niniejsze *Zasady postępowania służące ochronie i zabezpieczeniu nieletnich* zostały przyjęte na posiedzeniu Rady Generalnej Towarzystwa dnia 23 października 2020 r. i obowiązują, z chwilą ich ogłoszenia wszystkich członków Towarzystwa Chrystusowego, łącznie z nowicjuszami i aspirantami.

Posługa dzieciom i młodzieży jest obecnie prowadzona w różnych formach: na Mszach św. z udziałem dzieci, w ramach posługi katechetów, pracujących w szkołach czy przygotowujących dzieci i młodzież do przyjęcia sakramentów Eucharystii i bierzmowania, scholek i chórków, spowiedników dzieci i młodzieży, liderów młodzieżowych grup modlitewnych, prefektów szkół katolickich, po duszpasterstwo powołaniowe, czy akademickie. Odpowiedzialna troska pasterska o dzieci i młodzież wymaga od nas postawy miłości i poświęcenia, a zarazem domaga się mądrego, roztropnego i zdyscyplinowanego postępowania. Poniższe *Zasady* mają uwrażliwić Współbraci na ważkość sprawy ochrony nieletnich przed nadużyciami seksualnymi i kształtować postawy wzorowane na Chrystusie, Dobrym Pasterzu, by otaczać dzieci oraz młodzież szacunkiem i dobrocią.

Słowa szczególnej zachęty kierują do prowincjałów i przełożonych domowych, proboszczów, duszpasterzy dzieci i młodzieży oraz formatorów, aby zapoznali się z przyjętymi normami postępowania i wdrożyli je w codziennym życiu wspólnot oraz w praktyce pastoralnej.

Poznań, 28 listopada 2020 r.

ks. Andrzej Orczykowski SChr
Sekretarz Generalny

ks. Krzysztof Olejnik SChr
Przełożony Generalny

Zasady postępowania

Paragraf 1: Cel obecnego dokumentu

Cel zapisów zawartych w tym dokumencie jest:

- 1.1. Przedstawienie norm postępowania w wypadkach nadużyć seksualnych przeciw szóstemu przykazaniu wobec osób nieletnich,
- 1.2. Przyjęcie takich zasad, które pomogą zapobiegać wszelkim formom nadużyć w przyszłości i pozwolą unikać podejrzeń o nadużycia,
- 1.3. Położenie nacisku na wychowanie do prawdziwej czystości i właściwego obchodzenia się z własną seksualnością i seksualnością innych,
- 1.4. Zasady te mają zastosowanie w stosunku do relacji seksualnych z nieletnimi tak z chłopcami jak i dziewczynami.

Paragraf 2: Definicja dwóch podstawowych dla sprawy terminów -

- 2.1. Nieletni/nieletnia, zgodnie z nauczaniem Kościoła, to osoba, która:
 - 2.1.1. Nie ukończyła 18 roku życia,
 - 2.1.2. Ukończyła 18 lat, jednak trwale jest niezdolna posługiwać się rozumem (por. kan. 99 kpk),
- 2.2. Nadużycie seksualne przeciw szóstemu przykazaniu wobec osób nieletnich to:
 - 2.2.1. Każdy czyn przeciw szóstemu przykazaniu z osobą, o której mowa w paragrafie 2, ust. 1,
 - 2.2.2. Pozyskiwanie, posiadanie lub rozpowszechnianie materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego, bez względu na rodzaj medium do tego celu wykorzystanego,
 - 2.2.3. Komunikowanie nieletniemu jakichkolwiek materiałów o treści pornograficznej.

Paragraf 3: Kto podlega niniejszym normom

- 3.1. Normom niniejszego dokumentu podlegają członkowie Towarzystwa Chrystusowego pracujący lub studiujący w Polsce, jak również postulanci i nowicjusze,
- 3.2. Księży i braci, Towarzystwa pracujących lub studiujących w państwach podlegających pod Zarząd Generalny Towarzystwa, dotyczą normy zawarte w paragrafach 4 – 7 oraz w paragrafie 8,
- 3.3. Księży i braci Towarzystwa pracujących w poszczególnych prowincjach Towarzystwa dotyczą normy zawarte w paragrafiach 4 – 7 oraz w paragrafie 10.

Część I

Zasady postępowania w wyniku ujawnienia informacji o oskarżeniach chrystusowca w Polsce o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu wobec osoby nieletniej

Paragraf 4: Dochodzenie wstępne

4.1. Rozstrzygnięcie w sprawach przestępstw seksualnych popełnionych przez chrystusowca z osobą nieletnią jest zastrzeżone Kongregacji Nauki Wiary i prowadzone jest w ścisłej od niej zależności,

4.2. Do przełożonego generalnego lub, na jego zlecenie, do wikariusza generalnego należy przeprowadzenie wstępnego dochodzenia wyjaśniającego. Może to uczynić osobiście lub poprzez powołanie specjalnej komisji albo udzielenia pełnomocnictwa „w sprawie” wyznaczonemu kapłanowi (por. kan. 1717 kpk). Dochodzenie wstępne, na zlecenie przełożonego generalnego lub wikariusza generalnego, może przeprowadzić każdy kapłan Towarzystwa,

4.3. Przełożony generalny lub w jego imieniu wikariusz generalny podejmuje postępowanie wyjaśniające, gdy dotrze do niego formalne oskarżenie lub posiada wiedzę o zaistniałych faktach w sprawach, o których mowa w par. 2 ust. 2,

4.4. Celem dochodzenia wstępnego jest potwierdzenie lub wykluczenie prawdopodobieństwa popełnienia czynu, o którym mówi par.2 ust.2. czyli zasadności lub bezzasadności oskarżenia,

4.5. Prowadzący dochodzenie wstępne jako materiał dowodowy zabezpiecza: korespondencję podejrzanego z ewentualną ofiarą, zdjęcia i taśmy dotyczące ewentualnych zarzutów oraz zapisy komputerowe. W ramach powierzonego zadania przeprowadza wstępne przesłuchanie świadków przestępstwa, a w szczególności rodziców ofiary lub jej opiekunów prawnych oraz katechetę/katechetkę. Rozmawia też, przy zachowaniu kan. 98 par. 2 kpk i kan. 1550 kpkz samą osobą poszkodowaną.

Na każdym z etapów postępowania wyjaśniającego prowadzący zachowuje pełną wolność działania w podejmowaniu środków, jakie uzna za stosowne, aby jak najlepiej dojść do prawdy,

4.6. Prowadzący dochodzenie, szczególnie wnikliwie odbiera zeznania osoby/osób, które złożyły doniesienie o popełnionym, czy popełnianych czynach przestępczych,

4.7. Zebrana dokumentacja nie może w żadnym wypadku zawierać wiadomości uzyskanych z sakramentalnego forum wewnętrznego (tajemnica spowiedzi); analogicznie należy traktować wiedzę uzyskaną w ramach kierownictwa duchowego,

4.8. Dla przełożonego generalnego lub jego wikariusza materiał zebrany w okresie wstępnym stanowi już podstawę do przeprowadzenia z podejrzanym bezpośredniej rozmowy na temat ewentualnych wobec niego zarzutów,

4.9. Z przeprowadzanych wstępnych czynności wyjaśniających, odpowiedzialny za nie sporządza za każdym razem kanoniczny protokół, do którego załącza swoją pisemną opinię o badanej sprawie,

4.10. Wszelka dokumentacja wstępnego dochodzenia przeznaczona jest jedynie do wewnętrznego użytku przełożonych kościelnych prowadzących sprawę i ich zwierzchników,

4.11. W wypadku uzyskania potwierdzenia o prawdopodobieństwie zaistnienia czynu/ów, o którym mówi par. 2 ust. 2 przełożony generalny lub na jego polecenie wikariusz generalny przekazuje całość dokumentacji Stolicy Apostolskiej do dalszego prowadzenia sprawy,

4.12. Kongregacja Nauki Wiary, która jeśli nie zastrzega sobie prowadzenia sprawy z powodu szczególnych okoliczności, poleca przełożonemu generalnemu dalsze postępowanie zgodnie z par. 5 ust.2,

4.13. Kto prowadzi dochodzenie wstępne, ma takie same uprawnienia i obowiązki jak audytor w procesie kanonicznym (por. kan.1428 kpk); jednak gdyby doszło do procesu sądowego nie może on być w nim sędzią,

4.14. Przełożony generalny lub na jego zlecenie wikariusz generalny wobec podejrzanego o popełnienie przestępstwa już w okresie dochodzenia wstępnego zastosuje wszelkie możliwe środki zabezpieczające przed ewentualną kontynuacją przestępstwa. Należy uważać, by wskutek dochodzenia nie ucierpiało dobre imię ani ewentualnej ofiary, ani ewentualnego sprawcy,

4.15. W ciągu całego postępowania wyjaśniającego przełożony generalny lub zależność od niego wikariusz generalny może delegować wyznaczonego współbrata do kontaktów z rzekomą ofiarą lub/i jej przedstawicielami bądź prawnymi opiekunami. Ofiarę seksualnego wykorzystania, jak i jej bliskich, należy na każdym etapie sprawy otoczyć właściwą troską duszpasterską. Już na tym etapie postępowania podjąć działania wobec ewentualnej ofiary, by wynagrodzić doznana krzywdę.

4.16. Listom anonimowym oraz jakimkolwiek dokumentom anonimowym, nie można przyznać nawet waloru ukierunkowującego; chyba, że przedstawiają fakty, które mogą być udowodnione z innych źródeł. Tak samo jest traktowany materiał dowodowy zdobyty podstępnie,

4.17. Akta dochodzenia wstępnego i to wszystko, co poprzedza dochodzenie wyjaśniające, jeśli nie jest potrzebne w procesie, należy przechowywać w tajnym archiwum sekretariatu Towarzystwa,

4.18. Jeżeli oskarżenia nie znalazły potwierdzenia w postępowaniu wyjaśniającym, przełożony generalny lub wikariusz generalny stwierdza to na piśmie i zamyka sprawę, informując o tym Kongregację Nauki Wiary. Podejrzanego współbrata wraca do pracy duszpasterskiej i otrzymuje wszelką pomoc, jakiej potrzebuje. Akta sprawy składane są w tajnym archiwum sekretariatu Towarzystwa.

Paragraf 5: **Etap orzekania**

5.1. W wypadku stwierdzenia prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa, o którym mowa w par. 2 przełożony generalny lub na jego polecenie wikariusz

generalny przekaże sprawę Kongregacji Nauki Wiary. Jednocześnie kompetentny przełożony zawiesi współbrata w dotychczasowych czynnościach duszpasterskich i odsunie od wszelkich kontaktów z nieletnimi,

5.2. Kongregacja Nauki Wiary może:

- 1). Sama prowadzić sprawę,
- 2). Zlecić przełożonemu generalnemu dalsze jej prowadzenie według przekazanych wytycznych,

5.3. Na współbrata, który - po przeprowadzeniu pełnego postępowania karnego w oparciu o przepisy prawa kościelnego i wskazania Kongregacji Nauki Wiary - okazałby się winnym seksualnego wykorzystania osoby nieletniej na gruncie tych przepisów, należy nałożyć słuszną karę,

5.4. Słuszną karą, według zaleceń Kongregacji Nauki Wiary, może być w przypadku postępowania karno-administracyjnego wydana dekretem pozasądowym lub w wyniku procesu karnego wyrokiem sądowym,

5.5. Niezależnie od nałożonej kary - jeśli nie jest nią wydalenie ze stanu duchownego - należy zobowiązać przestępcę do zadośćuczynienia ofierze i od tego uzależnić jego funkcjonowanie we Wspólnocie,

5.6. Gdy udowodniono, że czyn, o którym mowa w par. 2 ust. 2 został popełniony, jego sprawca nigdy już nie powinien być kierowany do zadań duszpasterskich związanych z bezpośrednim kontaktem z dziećmi i młodzieżą,

5.7. Osądzony, jeśli zachodzi potrzeba, ma prawo do odwołania się od dekretu lub wyroku pierwszej instancji do Najwyższego Trybunału Kongregacji Nauki Wiary.

Paragraf 6: Udział biegłych w pracach procesowych

6.1. Jeśli zarzucane fakty wydają się prawdopodobne, celem przeprowadzenia diagnozy dotyczącej rzeczywistych skłonności psychoseksualnych podejrzanego o czyn, o którym par.2 ust. 1- 2, niezależnie od prowadzonego postępowania wyjaśniającego, przełożony generalny lub na jego zlecenie wikariusz generalny powinien skierować go do wyspecjalizowanego w tego rodzaju badaniach ośrodka psychologicznego, najlepiej uznanego przez Konferencję Episkopatu Polski,

6.2. Jeśli tam postawiona diagnoza potwierdzi występowanie zaburzenia psychoseksualnego lub innego poważnego problemu psychologicznego, przełożony generalny lub wikariusz generalny niezależnie od stopnia zaawansowania procesu powinien koniecznie podtrzymać decyzję o zawieszeniu współbrata w czynnościach duszpasterskich, a szczególnie wśród dzieci i młodzieży,

6.3. Współbrat, u którego stwierdzono występowanie zaburzeń (por. par.6 ust. 1 -2), musi zobowiązać się poddaniu odpowiedniej ciągłej i stałej terapii; ma ona pomóc w opanowaniu zaburzonych skłonności oraz zapobiec nawrotom zaburzonych zachowań. Terapia może być prowadzona przez ośrodek, który dokonał diagnozy lub przez inne kompetentne osoby. W przyszłości od realizacji par. 6 ust. 3 uzależnione będzie powierzenie mu zadań,

Paragraf 7: Odpowiedzialność karno-cywilna sprawcy nadużyć seksualnych przeciw szóstemu przykazaniu wobec osób nieletnich

- 7.1. W omawianej procedurze postępowanie prowadzone w oparciu o przepisy prawa kanonicznego odróżnia się od postępowania karno-cywilnego, prowadzonego według prawa polskiego,
- 7.2. Oba te postępowania są od siebie niezależne,
- 7.3. Odpowiedzialność karno-cywilną za tego rodzaju przestępstwa ponosi bezpośrednio sprawca jako osoba fizyczna,
- 7.4. Jeżeli zarzuty okażą się prawdziwe i pociągnie to odpowiednie postępowanie karno-cywilne, przełożony generalny lub wikariusz generalny, sam lub przez delegata powinien spotkać się z oskarżonym dla omówienia sposobu udzielenia mu pomocy,
- 7.5. O zaistniałej sprawie przełożony generalny lub jego wikariusz powiadomią odpowiednie organa państwowe,
- 7.6. Przełożony generalny lub w jego imieniu wikariusz generalny w przypadku oskarżenia przez prawo państwowe powiadomi współbrata, że zgodnie z polskim prawem karnym ma prawo zawsze zachować milczenie i nie odpowiadać na żadne pytania organów ścigania bez względu na wywieraną presję i obietnicę ze strony organów ścigania, a także ma prawo domagania się niezwłocznego kontaktu z adwokatem. W tym przypadku przełożony generalny lub wikariusz generalny może polecić odpowiedniego adwokata,
- 7.7. Na gruncie prawa cywilnego podjęto w ostatnim czasie działania celem rozciągnięcia odpowiedzialności za działania bezpośredniego sprawcy (tj. duchownego) na kościelne osoby prawne tj.: prowincję, dom zakonny, czy też parafię oraz odpowiednio przedstawicieli tych jednostek tj. prowincjała, superiora, czy też proboszcza miejsca.

Część II

Zasady postępowania w wyniku ukazania się informacji o popełnieniu przez chrystusowca pracującego poza Polską, w części Towarzystwa podlegającej bezpośrednio pod zarząd generalnych, które wskazuje par. 2 ust. 1 - 2

Paragraf 8: Procedura dla podejrzanych pracujących poza Polską, a pozostających w bezpośredniej zależności od Zarządu Generalnego

- 8.1. Dla współbraci pracujących w części Towarzystwa podlegającej bezpośrednio pod zarząd generalny, ale pracujących poza Polską jako zasadę przyjmuje się normy postępowania zamieszczone w poprzednich siedmiu paragrafach. Punktem wyjścia jest par. 3. ust. 2 z następującymi wyjątkami:
- 8.2. Współbrat, przeciw któremu doniesiono o popełnionym czynie, o którym mówi ust. 2 w trybie natychmiastowym winien opuścić miejsce swojej pracy lub studiów i zamieszkać we wskazanej przez wikariusza generalnego wspólnocie chrystusowców,
- 8.3. Ze względu na prowadzone prace procesowe może to być dom chrystusowców tak w Polsce jak i w kraju, w którym dotychczas pracował,

8.4. Przełożony generalny po zapoznaniu się z normami Konferencji Episkopatu kraju, na terenie którego miało dojść do popełnienia przestępstwa, stwierdzi czy dochodzenie wstępne może być prowadzone w Polsce, czy choćby ze względu na świadków i inne materiały dowodowe w kraju, w którym doszło do ewentualnego przestępstwa,

8.5. Problem, o którym mówi par. 8 ust. 3 należy wyakcentować i podać wraz z uzasadnieniem decyzji w korespondencji z Kongregacją Nauki Wiary.

Część III

Zasady postępowania podejmowanego w wyniku ujawnienia informacji o oskarżeniach chrystusowców pracujących w poszczególnych prowincjach o czyny, o którym mowa w par. 2 ust. 1 - 2

Paragraf 9: Normy dotyczące prowincji Towarzystwa:

9.1. Prowincjał, który posiadał wiedzę o prawdopodobnych nadużyciach seksualnych przeciw szóstemu przykazaniu wobec osób nieletnich dokonanych przez członka prowincji powiadamia przełożonego generalnego, z którym wspólnie podejmują decyzje kiedy i w jakich warunkach rozpocząć przygotowania do podjęcia tzw. dochodzenia wstępnego o którym mowa w niniejszym dokumencie w par. 4 ust. 1 – 18. Wynikiem decyzji przełożonego generalnego, podjętej w porozumieniu z prowincjałem, już na etapie dochodzenia wstępnego, podejrzany może być skierowany do Polski. Wówczas w jego sprawie wyjaśnianie są według norm zawartych w paragrafach 6 – 7.

9.2. Prowincjał dochodzenie wstępne prowadzi wg norm prawa kanonicznego oraz niniejszych regulacji, a nade wszystko według norm Konferencji Episkopatu kraju, na terenie którego mogło dojść do popełnienia przestępstwa, o którym mowa. Dyspozycja ta nabiera szczególnej wagi, gdy prowincja obejmuje kilka krajów,

9.3. Po zakończeniu dochodzenia wstępnego w wypadku uzyskania potwierdzenia prawdopodobieństwa zaistnienia czynu/ów, o którym mówi par. 2 ust. 3, przełożony generalny lub na jego polecenie prowincjał przekazuje całość dokumentacji Kongregacji Nauki Wiary do dalszego prowadzenia sprawy,

9.4. Prowincjał w porozumieniu z przełożonym generalnym wobec podejrzanego o popełnienie przestępstwa już w okresie dochodzenia wstępnego zastosuje możliwe środki zabezpieczające przed ewentualną kontynuacją przestępstwa. Należy uważać, by wskutek dochodzenia nie ucierpiało dobre imię ani ewentualnej ofiary, ani ewentualnego sprawcy,

9.5. Prowincjał już na etapie badania wstępnego podejmie działania wobec ewentualnej ofiary, by wynagrodzić doznana krzywdę. Działania te może podjąć osobiście lub wyznaczyć kapłana z prowincji do kontaktów z rzekomą ofiarą, jej rodzicami lub prawnymi opiekunami,

9.6. Jeżeli oskarżenia nie znalazły potwierdzenia w postępowaniu wstępnym, prowincjał stwierdza to na piśmie i zamyka sprawę, informując o tym Kongregację Nauki Wiary. Oskarżony współbrat wraca do pracy duszpasterskiej

i otrzymuje wszelką pomoc, jakiej potrzebuje. Akta sprawy prowincjał osobiście składa w możliwie najkrótszym okresie czasu w tajnym archiwum sekretariatu generalnego Towarzystwa,

9.7. W wypadku potwierdzenia przestępstwa zostaje uruchomiona procedura zawarta w obowiązujących regulacjach Kościoła oraz w. par. 5 niniejszych Zasad,

9.8. W wypadku potwierdzenie przestępstwa kompetentny przełożony zawiesi współbrata w dotychczasowych czynnościach duszpasterskich, w tym odsunie go od wszelkich kontaktów z nieletnimi. Prowincjał wspólnie z przełożonym generalnym szczegółowo omówi realizację kary, która została nałożona na sprawcę w wyniku procesu skierowując go do Polski,

9.9. Prowincjał, po objęciu urzędu przełożonego prowincji, zapozna się z procedurą współpracy z władzami państwowymi odnośnie nadużyć seksualnych przeciw szóstemu przykazaniu wobec osób nieletnich. Jeżeli prowincja obejmuje więcej niż jeden kraj, to jest on zobowiązany zapoznać się z regulacjami w tym względzie w poszczególnych krajach.

Paragraf 10: Postanowienia końcowe dla paragrafów 1 – 9.

10.1. Na każdym etapie postępowania oskarżony współbrat ma prawo do obrony, a przełożony generalny lub w jego imieniu wikariusz generalny - obowiązek zapewnienia mu wszelkiej koniecznej pomocy, także prawnej,

10.2. W prowadzeniu całej procedury należy zachować szczególną ostrożność, aby nie narazić dobrego imienia oskarżyciela, oskarżonego i wspólnoty chrystusowców w Polsce. Jakkolwiek bowiem materia sprawy stanowi czyn naganny moralnie, narusza dyscyplinę Kościoła i jest przestępstwem w prawie polskim (por. art. 199 k.k.), to jednak może stanowić łatwe pole do nadużyć w oskarżeniach,

10.3. W prowadzonej sprawie trzeba zwrócić uwagę na łatwość medialnego wykorzystania takich podejrzeń - niezależnie od ich udowodnienia lub nie - do podważania wizerunku i autorytetu Kościoła i Towarzystwa.

W sprawach dotyczących ewentualnego kontaktu z mediami przełożony generalny lub wikariusz generalny deleguje rzecznika prasowego Towarzystwa Chrystusowego,

10.4. Zaleca się Współbraciom, aby - niezależnie od sytuacji w jakiej się znaleźli, gdyby ktokolwiek z osób świeckich zarzucał im popełnienie czynów, o których mowa w niniejszym dokumencie - zachowali zawsze milczenie wobec tych oskarżeń, nie wdając się pod żadnym pozorem w dyskusje z takimi osobami, mając na uwadze, że często sytuacje takie stanowią prowokację i są nagrywane, albowiem ich celem jest odebranie dobrego imienia Kościołowi i Towarzystwu. O sytuacjach takich współbracia niezwłocznie winni zawsze poinformować przełożonych wyższych lub przełożonego domu,

10.5. Gdyby oskarżenie zostało wniesione przeciwko zmarłemu współbratu, przełożony generalny lub wikariusz generalny powinien powiadomić osobę wnoszącą oskarżenie o śmierci oskarżanego i nie powinien wszczynać postępowania kanonicznego, chyba że uzna, iż zasadne jest wyjaśnienie sprawy dla obrony dobrego imienia zmarłego,

10.6. Każdy chrystusowiec, który pracuje duszpastersko w części Towarzystwa obejmującej Polskę ma obowiązek sumienia powiadomić przełożonego generalnego lub wikariusza generalnego o zdobytych informacjach, a także o swoich uzasadnionych podejrzeniach lub poważnych wątpliwościach związanych z moralnie nagannym zachowaniem kogokolwiek z członków Towarzystwa wobec nieletnich podlegających naszej duszpasterskiej opiece. To samo dotyczy wiedzy lub podejrzeń związanych ze zbieraniem i/lub przechowywaniem bądź przekazywaniem materiałów pornograficznych z udziałem nieletnich.

Część IV

Zasady zapobiegające wszelkim formom nadużyć i oskarżeniom o nadużycia

11. W relacjach duszpasterskich z powierzonymi nam nieletnimi konieczne są jasne zasady, których celem jest:

- 1) pełna ochrona i bezpieczeństwo tych, którymi się opiekujemy,
- 2) zapewnienie przejrzystości w relacjach z nimi,
- 3) dopilnowanie wszystkiego, co pomoże w uniknięciu jakichkolwiek podejrzeń o zamiary i czyny moralnie naganne wobec nich,

12. Podane poniżej zasady mają zadanie prewencyjne w duszpasterskiej posłudze wobec nieletnich. Ich znajomość i akceptacja są na terenie Polski i krajów podległych pod zarząd warunkiem dopuszczenia do opieki duszpasterskiej nad wymienionymi powyżej osobami. W poszczególnych prowincjach i krajach konieczne jest stosowanie się do niniejszych norm oraz przepisów właściwych Konferencji Episkopatu i ordynariuszy miejsca,

13. Jakkolwiek każdy, komu powierzone zostały osoby, nad którymi ma duszpasterską pieczę, przejmuje osobistą odpowiedzialność za to, jak ową pieczę sprawuje, to jednak wszelkie formy kontaktu i opieki nad nieletnimi w pracy duszpasterskiej podlegają również organizacyjnej odpowiedzialności bezpośredniego przełożonego (przełożonemu generalnemu i jego wikariuszowi odnośnie wszystkich członków Towarzystwa, prowincjałom w odniesieniu do współbraci prowincji, proboszcza w odniesieniu do wikariuszy, superiorom w odniesieniu do podwładnych i innych zaangażowanych w kontakty duszpasterskie z nieletnimi). Podlegli im współpracownicy organizują pracę duszpasterską za ich wiedzą i zgodą. Jednocześnie w każdym czasie przełożony ma prawo weryfikacji jakości tej posługi, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa powierzonych nam osób,

14. Bez względu na to, czy współbracia prowadzą działalność duszpasterską związaną z domem zakonnym czy nie, spotkania z nieletnimi nigdy nie mogą odbywać się za klauzurą tj. w pokojach, w którym mieszkają członkowie Towarzystwa Chrystusowego, nawet jeśli rodzice bądź opiekunowie wyrażaliby na to zgodę. Wszelkiego rodzaju spotkania z nieletnimi mogą odbywać się jedynie w wyznaczonych do tego celu salkach i pomieszczeniach, do których zawsze jest dostęp. W czasie trwania spotkań drzwi takich pomieszczeń nigdy nie mogą być zamykane na klucz,

15. Zaleca się współbraciom, aby - za wyjątkiem spraw związanych ze spowiedzią, która winna odbywać się w konfesjonale - nie przebywali sam na sam z nieletnim w pomieszczeniu, aby takimi sytuacjami nie stwarzać żadnych podejrzeń,

czy też wysuwania bezpodstawnych zarzutów. O ile nieletni prosi o rozmowę na osobności, a rozmowa nie dotyczy spraw objętych spowiedzią lub poradą duchową, w miarę możliwości należy prowadzić je w salkach lub w pomieszczeniach, które są w pobliżu miejsc, gdzie znajdują się inni współbracia lub ludzie świeccy, aby z jednej strony zapewnić swobodną wypowiedź nieletniemu, a z drugiej strony wykluczyć podejrzenie o intymny charakter spotkania z nieletnim,

16. Do zorganizowania wycieczki, wyjazdu bądź wyprawy z nieletnimi poza miejsce zamieszkania wymagana jest pisemna zgoda rodziców bądź opiekunów prawnych. Angażujący się w takie inicjatywy współbracia muszą mieć jednocześnie pisemną zgodę swoich bezpośrednich przełożonych. W organizacji tego typu imprez zachowane zostaną wszystkie wymagane prawem przepisy bezpieczeństwa. To samo dotyczy przepisów odnoszących się do zapewnienia odpowiedniej liczby wykwalifikowanych opiekunów,

17. W czasie wyjazdów, które wiążą się z noclegiem poza miejscem zamieszkania, współbratu-opiekunowi nigdy nie wolno spać w jednym łóżku z nieletnim. Również nigdy nie wolno spać z nieletnim w jednym śpiworze i nigdy w jednym namiocie lub w jednym pokoju bez obecności osób trzecich. Nocleg będzie zorganizowany w ten sposób, aby zachować konieczną ochronę intymności powierzonych nam osób i uniknąć wszelkich podejrzeń o nieczyste intencje. Ze swej strony współbrat-opiekun nigdy nie pokaże się w stroju, który w jakikolwiek sposób urągałby zasadom przyzwoitości i skromności.

18. W korzystaniu z toalety oraz przy załatwianiu czynności związanych z higieną żaden współbrat bez słusznej przyczyny nie może znajdować się sam z nieletnimi w tym samym czasie w tym samym pomieszczeniu.

19. W czasie kontaktów duszpasterskich z nieletnimi współbracia niech zachowają rozsądek i stosowny dystans w tym, co dotyczy zewnętrznych oznak bliskości i sympatii, aby uniknąć nawet pozorów 'złego dotyku' i nie dawać podstaw do wysuwania podejrzeń i oskarżeń w tym względzie. Żaden współbrat nie może pozwolić również nieletnim na takie okazywanie bliskości i sympatii z ich strony, które zarezerwowane jest dla osób najbliższych.

20. Nie wolno posługiwać się językiem wulgarnym i seksistowskim. Nigdy nie należy opowiadać powierzonym naszej trosce nieletnim dowcipów o jakimkolwiek podtekście seksualnym. Nie należy udostępniać ani pożyczać nieletnim żadnych materiałów (filmów, książek, itd.), co do których poziomu moralnego mogą być wysunięte zastrzeżenia.

21. Należy tak organizować spotkania z nieletnimi, by - w porozumieniu z rodzicami bądź opiekunami prawnymi - zapewnić im na czas bezpieczny powrót do domu i nie narażać ich na niebezpieczeństwa związane z samotnym powrotem. Nie wolno żadnemu ze współbraci odwozić samotnego nieletniego samochodem bez osób trzecich do jego miejsca zamieszkania (np. po zakończonym czuwaniu modlitewnym, spotkaniu grupy religijnej, zajęciach lekcyjnych lub sportowych, czy po kolędzie itp.),

22. O wszystkich sprawach, które budzą nasz niepokój w zachowaniu nieletnich należy informować ich rodziców bądź opiekunów prawnych oraz swoich bezpośrednich przełożonych,

23. Dla własnego bezpieczeństwa nie należy udostępniać osobistych komputerów

osobom postronnym; nie należy pozwalać nieletnim na swobodny i niekontrolowany dostęp do internetu w pomieszczeniach parafialnych, czy klasztornych; tym bardziej nigdy nie należy pozwalać na taki dostęp w pokojach, czy miejscach zarezerwowanych dla wspólnoty,

24. Również dla własnego bezpieczeństwa nie należy nawiązywać prywatnych kontaktów z nieletnimi i osobami za takie się podającymi na forach internetowych, i portalach społecznościowych. Jeśli którykolwiek współbrat utrzymuje z nieletnim kontakt duszpasterski, który ze względu na szczególne okoliczności i wyraźną wolę nieletniego nie jest znany jego rodzicom lub prawnym opiekunom, niech poinformuje o tym swojego przełożonego,

25. Należy być bardzo uważnym na wszelkie zachowania prowokacyjne ze strony nieletnich bądź osób, czy grup posługujących się nieletnimi w celu prowokacji. Ewentualne podejrzenia co do takiego zachowania należy przekazać natychmiast przełożonym wyższym oraz bezpośrednim przełożonym (wikariusze - proboszczowi; pozostali współbracia - przełożonemu domu). Wikariusz generalny lub jego delegat oraz prowincjał z kolei powinien skontaktować się bez zwłoki z rodzicami/opiekunami prawnymi nieletnich, których sprawa może dotyczyć. Jeśli okoliczności tego wymagają wikariusz generalny niech skorzysta z koniecznej pomocy prawnej i zapewni taką - jeśli potrzeba - współbratu, który jest zaangażowany w sprawę.

Część V

Zasady dotyczące rekrutacji kandydatów oraz formacji początkowej

26. Do podjęcia okresu próby w naszym zgromadzeniu zakonnym nie zostanie zaakceptowany kandydat, który w przeszłości został skazany za czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z nieletnim i/lub za sprawy związane z pornografią dziecięcą, bądź sam deklarował ze swej strony czyny, o jakich tu mowa. Przed przyjęciem kandydata konieczne jest jego pisemne oświadczenie w tej kwestii,

27. Gdyby na jakimkolwiek etapie formacji początkowej wobec kogokolwiek ze współbraci zaistniało podejrzenie popełnienia czynów, o jakich mowa w tym dokumencie, zostanie przeprowadzona przez jego przełożonych w porozumieniu z przełożonym generalnym gruntowna weryfikacja jego sytuacji. W razie potwierdzenia się zarzutów - kandydat zostanie bezzwłocznie odesłany. Dla ochrony dobrego imienia osób konieczne jest zachowanie dyskrecji,

28. Jeśli chodzi o współbrata po ślubach wieczystych - w wypadku braci, a w odniesieniu do kandydatów do prezbiteratu - przed święceniami diakonatu, w wypadku udowodnienia czynów, o jakich mowa w niniejszym dokumencie - po stosownej weryfikacji ze strony przełożonych - przełożony generalny wystąpi do Stolicy Apostolskiej z wnioskiem o rozpoczęcie procedury wydalenia z Towarzystwa Chrystusowego. Na czas wyjaśnienia sprawy Współbrat, którego sprawa dotyczy, będzie odsunięty od posług związanych z kontaktami z nieletnimi. Gdyby taki przypadek zaistniał po przyjęciu święceń diakonatu, ale przed święceniami prezbiteratu, przełożony generalny postąpi w takim wypadku zgodnie z procedurami opisanymi w Części I niniejszych zasad,

29. W procesie formacji początkowej, zwłaszcza w tym, co dotyczy formacji

ludzkiej, położony zostanie właściwy nacisk na wychowanie do szacunku w oparciu o chrześcijańskie pojęcie godności człowieka, tak jak uczy tego Kościół. Do tego dochodzi konieczność pozytywnego wychowania do prawdziwej czystości i do właściwego obchodzenia się z własną seksualnością i z seksualnością innych. Jeśli przydatna lub konieczna okaże się pomoc ekspertów zewnętrznych, zespół formacyjny z takiej pomocy skorzysta, zachowując stosowne zapisy Statutów formacji i studiów,

30. By zachować całkowitą wolność sądu o kandydacie co do jego przydatności, ani współbracia pracujący w referacie powołań, ani bezpośredni przełożeni nie powinni wiązać się z nimi węzłem sakramentalnej tajemnicy pojednania. Zwłaszcza w przypadkach trudnych trzeba zachować całkowitą rozdzielność forum zewnętrznego i wewnętrznego,

31. Wszelkie wątpliwości dotyczące zdolności kandydata do życia w konsekrowanym celibacie, zwłaszcza gdyby proces rozeznania się przedłużał, będą rozstrzygane dla dobra Kościoła z pożytkiem dla zainteresowanego.

Część VI

Pełnomocnik Przełożonego Generalnego ds. Pokrzywdzonych Dzieci poprzez wykroczenia seksualne popełniane wobec nich przez chrystusowców (delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży)

32. W procesie stwierdzania, że doszło do nadużyć seksualnych wobec dzieci przez chrystusowca szczególna troska należy jest pokrzywdzonym dzieciom i ich rodzicom bądź prawnym opiekunom.

33. Już na etapie daleko wstępnym, to jest z chwilą otrzymania informacji o możliwości popełnienia czynu nadużycia seksualnego przez chrystusowca właściwy przełożony informuje swojego pełnomocnika ds. dzieci, przekazuje mu otrzymane informacje i zleca dalsze zainteresowanie się całą sytuacją.

34. Gdy informacja o podejrzeniu przestępstwa dotrze najpierw do pełnomocnika, on czym prędzej powiadamia o sprawie Przełożonego Generalnego i z nim ustala szczegółowe procedury postępowania zachowując normy zapisane w niniejszym dokumencie.

35. Pierwszą informację na temat zarzucanego duchownemu czynu należy dokładnie zweryfikować z zachowaniem tajności. Otrzymywane w tego rodzaju sprawie listy, także korespondencja elektroniczna, a szczególnie informacje telefoniczne itp., powinny stanowić jednak podstawę do zaproszenia osoby oskarżającej na bezpośrednią rozmowę, z uwzględnieniem, czy w danej sprawie toczy się postępowanie przed organami państwowymi.

36. Od samego początku, pełnomocnik kierując się dobrem ewentualnie pokrzywdzonego dziecka, dyskretnie bada prawdziwość otrzymanej informacji kontaktując się między innymi z proboszczem miejsca zamieszkania potencjalnie pokrzywdzonego dziecka, a także, o ile uzna za konieczne, z jego katechetami i nauczycielami w szkole.

37. Z chwilą, kiedy zapadnie decyzja o wszczęciu postępowania wstępnego (zob. art. 4. 1 – 4.18) pełnomocnik ds. dzieci pokrzywdzonych dla dobra dziecka ściśle współpracuje z prowadzącym to postępowanie i zabiega o to, by na tym etapie procesowania w żadnym wypadku nie naruszono dobra dziecka.

38. Ofiarę seksualnego wykorzystania, jak i jej bliskich, należy otoczyć właściwą troską duszpasterską, zapewniając poczucie bezpieczeństwa, wolę życzliwego wysłuchania i przyjęcia prawdy, ułatwienie – jeśli jest taka potrzeba – uzyskania specjalistycznej pomocy duchowej i psychologicznej, w przekonaniu, że osoba ta, ujawniając swoje cierpienie, również pomaga Kościołowi w uzdrowieniu naruszonego ładu moralnego. Pełnomocnik powinien okazywać gotowość udzielenia pomocy duchowej i psychologicznej oraz wg rozeznania pomocy materialnej.

39. Na tym etapie postępowanie pełnomocnika winno być bardzo dyskretne. Winien on starać się zaradzić potrzebom osoby pokrzywdzonej, ale również nie dopuścić do doznania krzywdy przez duchownego w wypadku, gdyby stawiane zarzuty nie pokrywały się z prawdą.

Implementacja norm

40. Przełożony generalny i wikariusz generalny, prowincjałowie oraz wyznaczeni do tego współpracownicy w porozumieniu i we współpracy z przełożonymi domów, proboszczami i współpracownikami odpowiedzialnymi za różne sektory duszpasterstwa są odpowiedzialni za wdrożenie tych zapisów w życie Towarzystwa,

41. Każdy z profesów wieczystych zobowiązany jest do zapoznania się z powyższymi normami i do pisemnego poświadczenia bezwarunkowego ich przyjęcia. Stosowny dokument zostanie złożony w teczce personalnej w sekretariacie generalnym Towarzystwa Chrystusowego oraz w teczkach personalnych poszczególnych prowincji,

42. Odpowiedzialni za kolejne etapy formacji są zobowiązani zapoznać współpracowników w formacji początkowej z powyższymi Zasadami. Również współpracownicy w formacji początkowej, od postulatu począwszy, zobowiązani są do pisemnego poświadczenia bezwarunkowego przyjęcia ww. Zasad. Stosowny dokument zostanie złożony w teczce personalnej w sekretariacie generalnym Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu.

W Z Ó R P I S M A w sprawie przeniesienia działań procesowych do Polski

ks. Ksawery Kowalski

Prowincjał

Czcigodny Księżu Prowincjale

W związku z odwołaniem ks. NN z prowadzonej działalności duszpasterskiej w prowincji p.w. xxxxx oraz z przygotowaniem do rozpoczęcia tzw. dochodzenia wstępnego pragnę poinformować Księdza Prowincjała, że dochodzenie to ze względu na dobro prowadzonych spraw, język i miejsca zamieszkania wszystkich (części) ewentualnych pokrzywdzonych i świadków oraz miejsce popełnienia domniemanego przestępstwa będzie prowadzone zgodnie z Wytycznymi Konferencji Episkopatu Polski z dnia 16.10.2019 r. na terenie Polski.

W moim imieniu pracom będzie przewodniczył ks. Wikariusz Generalny Towarzystwa współpracując z delegatem ds. ochrony dzieci i młodzieży. Jemu też należy w możliwie najkrótszym terminie bezpiecznie dostarczyć wszystkie zgromadzone materiały dotyczące podejmowanej sprawy.

Decyzja niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania.

Do wiadomości:

1. Wikariusz Generalny
Adres:
2. Delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży
Adres:
3. Ks. NN
Adres:

Przełożony generalny

Poznań, dnia xx.xx.xxxx

Posługa kuratora

Wstęp

Posługa kuratora w Towarzystwie Chrystusowym związana jest:

- - z wykorzystaniem seksualnym przez chrystusowca osoby nieletniej (poniżej 18 lat) lub niepełnosprawnej bądź oskarżonego o taki czyn,
- - popełnianiem przez chrystusowca najcięższych przestępstw, o których mówi dokument Kongregacji Nauki Wiary *Normae de gravioribusdelictis* w art.4 par. 1 n. 1 i 4 oraz w art. 6 par. 1, a także art. 1 listu apostołskiego Franciszka *Vos estis lux mundi*.

Wobec współbraci poddanych trosce kuratora:

- jest on z urzędu blisko nich, wspiera ich zmagania o prawdę o sobie i o swoje powołanie.
- Przy pomocy biegłych pomaga w ustaleniu diagnozy psychologicznej i seksuologicznej
- wraz z przełożonymi wyższymi i domowymi egzekwuje zarówno niniejsze normy jak i inne ustalone w poszczególnych wspólnotach przebywania podopiecznych kuratora.

Paragraf 1. Status prawny objętych posługą kuratora

1. Decyzją przełożonych wyższych chrystusowiec podejrzany o popełnienie czynu, o którym jest mowa we wstępie już od momentu rozpoczęcia dochodzenia wstępnego, winien być odsunięty od wszelkich działań duszpasterskich i objęty posługą kuratora (dalej: opak =objęty posługą kuratora).

2. Na wniosek wyższego przełożonego zakonnego opieką kuratora objęty jest każdorazowo chrystusowiec pracujący w kraju jak i poza jego granicami:

- 2.1. przeciw któremurozpoczęto dochodzenie wstępne wyjaśniające wykorzystanie seksualne dzieci,
- 2.2. oczekujący na werdykt dochodzenia wstępnego,
- 2.3. który oczekuje na wyrok w procesie karno-sądowym lub karno-administracyjnym,
- 2.4. który od otrzymanego wyroku złożył apelację do Kongregacji Nauki Wiary i oczekujena jej orzeczenie,
- 2.5. który jest na etapie realizacji orzeczonej wyrokiem sądowym lub dekretem karnym kary za popełnione przestępstwo.

3. Wobec każdego współbrata podejrzanego lub oskarżonego o wykorzystanie seksualne osoby poniżej 18 roku życia oraz osądzonego za wykroczenie przeciw VI przykazaniu z osobą przed 18 rokiem życia przełożony generalny, albo na jego zlecenie wikariusz generalny lub właściwy prowincjał mogą zarządzić inną drogę odnowy życia duchowego.

4. Współbrat z prowincji przeciw któremu jest wysunięty zarzut o dokonanie czynu wskazanego we Wstępie decyzją przełożonego generalnego uzgodnioną z prowincjałem dla dobra śledztwa może pozostać w prowincji i przebywać w domu wyznaczonym przez prowincjała do czasu uprawomocnienia się wyroku na forum kanonicznym i świeckim. W tej sytuacji przełożony generalny, zgodnie z dyspozycją par. 2 p. 1, może wyznaczyć oddzielnego kuratora.

5. Gdyby podejrzany o popełnienie przestępstwa, o którym we Wstępie, po rozpoczęciu procesu wyjaśniającego nie przyjął powyższych norm przełożony generalny po wysłuchaniu kuratora i zainteresowanych przełożonych domowych podejmie inne rozwiązania łącznie z nałożeniem stosownych kar kanonicznych.

6. Jeżeli na skutek dochodzenia wstępnego nie stwierdzono przestępstwa wykorzystania seksualnego osoby poniżej 18 roku życia lub niepełnosprawnej to właściwy przełożony, po powiadomieniu Kongregacji Nauki Wiary i uzyskaniu ich akceptacji, dekretem orzekającym stan sprawy zakańcza jej bieg.

Paragraf 2: Kurator a struktury Towarzystwa Chrystusowego

1. Kurator mianowany jest przez przełożonego generalnego na posiedzeniu Rady Generalnej.

2. Kurator działa w ścisłej zależności od przełożonego generalnego lub jego wikariusza, a w stosunku do chrystusowca z danej prowincji, współpracuje również z jego prowincjałem.

3. Kurator współpracuje z przełożonym domu lub placówki duszpasterskiej, w której przebywa współbrat z grupy opk.

Paragraf 3: Niektóre elementy pracy kuratora

1. Kurator organizuje przynajmniej raz na kwartał lub, po uzgodnieniu z przełożonym generalnym częściej, dwudniowe warsztaty dla wszystkich opk. Celem warsztatów jest pogłębienie życia duchowego powierzonych współbraci.

1.1. Na tego rodzaju warsztaty winni być zapraszani specjaliści terapeutów.

1.2. Każdorazowo, zgodnie z polskim prawem państwowym, kurator z terapeutą i danym współbratem ustali zakres i sposób informowania przełożonych o postępach w prowadzonej terapii.

2. Szczegółowy program warsztatów kurator omawia każdorazowo z przełożonym generalnym lub wikariuszem generalnym.

3. Kurator regularnie (raz na kwartał) odwiedza powierzonych współbraci w domach ich przebywania. Przedmiotem szczególnego zainteresowania jest miejsce zamieszkania i wykonywania powierzonych obowiązków oraz warunki służące odnowie życia duchowego. W czasie spotkania kurator rozmawia na temat współbrata z przełożonym domowym. W czasie spotkania kurator zainteresuje się opinią współbrata, o tym co sądzi na temat warunków odnowy swojego życia duchowego w miejscu aktualnego przebywania, itd.

4. W czasie spotkania kurator zainteresuje się, czy zlecone obowiązki spełniają normy wskazane w orzeczeniu sądu lub w dekreście karnym.

5. Owocem każdej wizyty kuratora jest krótkie sprawozdanie załączone do akt i będące do wglądu dla przełożonego generalnego i jego wikariusza, a wypadku współbraci z prowincji dla właściwego prowincjała.

6. Przełożeni wyżsi i domowi, powierzając współbratu obowiązki w miejscu jego przebywania, zasięgną opinii kuratora.

7. Kurator w swojej posłudze wobec współbraci, którzy wykroczyli przeciw 6 przykazaniu zatroszczy się, by dobro ich ofiar było stałym elementem modlitwy wspólnotowej i indywidualnej.

8. Wytworzoną dokumentację kurator przechowuje w tajnym archiwum sekretariatu generalnego Towarzystwa Chrystusowego.

Paragraf 4: Niektóre elementy współpracy przełożonego domowego z kuratorem

1. Przełożony domowy umożliwi współbratu, o którym mowa we Wstępie codzienne uczestniczenie w Eucharystii, a także swobodny dostęp do spowiednika i stworzy możliwość spełniania przepisanych Ustawami praktyk religijnych.

2. Przełożony domowy wspólnoty, do której skierowany jest współbrat, o którym mowa we Wstępie, po uzgodnieniu z przełożonym wyższym i w porozumieniu z kuratorem, wyznacza, oprócz niedziel i uroczystości, regulaminowo codzienną pracę (3 godz.).

3. Przełożony domowy wraz z kuratorem zatroszczą się, by współbrat miał możliwość codziennego studium pogłębiającego wiedzę teologiczną i filozoficzną (np. poprzez konferencje, lekturę, wykłady).

4. Elementem odnowy duchowej jest odosobnienie, skupienie i cisza. Dlatego bez zgody przełożonego domowego, współbrat o którym mowa we Wstępie nie będzie opuszczał wspólnoty. Każde wyjście winno być uzgodnione z przełożonym wg norm par. 4 p.5.

5. Pobyt jednodniowy poza wspólnotą obejmuje okres od śniadania do kolacji. Na pobyt poza domem od 1 do 3 dni wymagana jest konsultacja przełożonego domowego z kuratorem. Dłuższy pobyt wymaga zgody przełożonego wyższego. O zgodzie tej zainteresowany poinformuje kuratora i przełożonego domowego.

6. Współbratu, o którym mowa we Wstępie przysługuje roczny miesięczny wypoczynek na zasadach ogólnych. Termin wypoczynku trzeba każdorazowo uzgadniać z przełożonym domowym i kuratorem, a także wskazać miejsce urlopowania.

Do kuratora należy stwierdzić, że miejsce to nie narusza postanowień wyroku lub dekretu karnego albo innych zaleceń przełożonych wyższych.

Sprawa „wakacyjnego” będzie w każdym przypadku regulowana przez wyższych przełożonych.

7. Korzystanie z samochodu jest uzależnione od przełożonego domowego, który wobec każdego ze współbraci ustala z przełożonym wyższym odpowiednie zasady.

8. Przełożony domowy wraz z kuratorem zatroszczą się o to, by opiekę rozsądnie korzystali z sieci internetowych, TV, kina, teatru itd.

9. Przełożony domowy wraz z kuratorem zadbają o to, by opiekę w zależności od przełożonego domowego korzystali z dostępnych środków finansowych. Sprawa tzw. *pecunium* będzie każdorazowo regulowana przez przełożonych wyższych.

10. Kurator z posługi powierzonym współbraciom składa właściwemu przełożonemu wyższemu pisemne roczne sprawozdanie, które będzie brane pod uwagę przy wyznaczaniu domów, w których będzie przebywał zainteresowany współbrat oraz przy zlecaniu prac. Sprawozdanie to będzie brane pod uwagę w momencie podejmowania decyzji co do poszczególnych współbraci wobec faktu zakończenia wyznaczonych wyrokami kary.

11. Niniejsze wskazania są wyrazem troski o współbraci, o których we Wstępie i mają umożliwić im, po odbyciu wyznaczonej kary, powrót do dostosowanej do ich możliwości pracy duszpasterskiej (np. posługa w szpitalach, zakładach karnych, domach opieki społecznej, kapelanie sióstr, domach pielgrzyma itd.).

Uwaga końcowa

O odbycie nałożonej kary nie jest dostateczną i wystarczającą gwarancją powrotu do pracy duszpasterskiej. Po odbyciu kary powrót ten winien dokonywać się stopniowo wg wskazań właściwych przełożonych, nigdy jednak, nie może dotyczyć pracy z dziećmi i młodzieżą albo być związany z kierownictwem duchowym i posługą w konfesjonale.